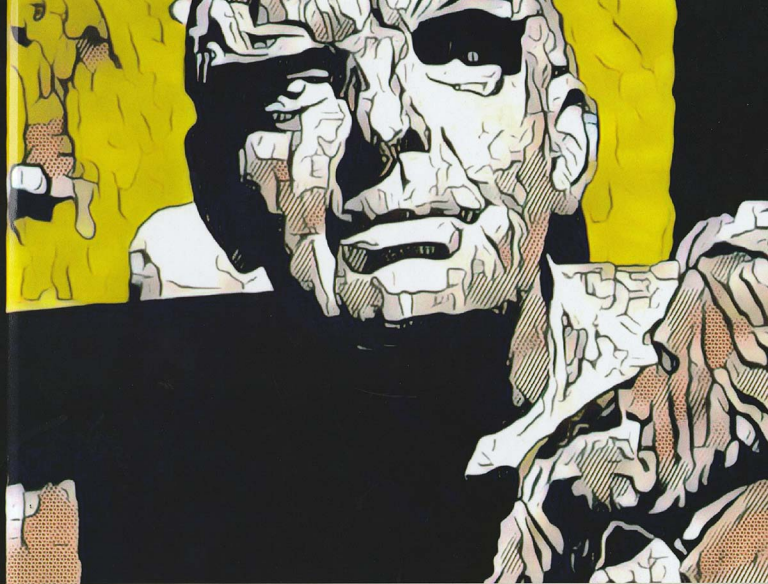

Imponderabilia
Szlakiem Mickiewicza i Miłosza

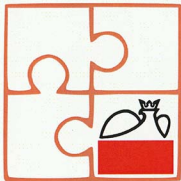

Imponderabilia

Szlakiem
Mickiewicza

i

Miłosza

**Razem
dla Edukacji**

**Stowarzyszenie
„Wspólnota Polska”**

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

LICEUM

OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

IM. K.K. BACZYŃSKIEGO W BIAŁYMSTOKU

„Sfinansowano z dotacji MEN zgodnie z umową MEN/2017/DSWM/1399 z dn.

29.09.2017 r.”

Na Szlaku

Niemenczyn

Wilno

Białystok

Wstęp

Uczniowie z III LO im. K. K. Baczyńskiego w Białymstoku oraz z Gimnazjum im. K. Parczewskiego w Niemenczynie w ramach projektu "Razem dla Edukacji" odbyli poetycką podróż do korzeni swojej przeszłości, do źródeł swojej narodowej tożsamości, gdzie odkryli imponderabilia polskości. Młodzież zainspirowała się polskimi miejscami pamięci, które ongiś ożywiały wyobraźnię Adama Mickiewicza i Czesława Miłosza, i stworzyła nietuzinkowy zbiór sylw. Znalazły się wśród nich ich juvenilia, zapisy wrażeń, krótkie prozatorskie wypowiedzi oraz wybrane fragmenty tekstów obu polskich klasyków.

Książka powstała w ramach projektu "Razem dla Edukacji" realizowanego w ramach konkursu „Rodzina polonijna. Współpraca szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz organizacji społecznych za granicą prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim ze szkołami w Polsce”

Białystok

Wszystko zaczęło się w sali, gdzie młodzi adepci
filomackiego kunsztu postanowili uwolnić Konrada z
jego celi...

III LO w Białymstoku

Cela Konrada

5 Limeryk

Piłsudski to Józef,
Mickiewicz to Adam,
a puenta z tego taka,
że za dużo gadam.

Karol Czerwiec (III LO)

Poezji

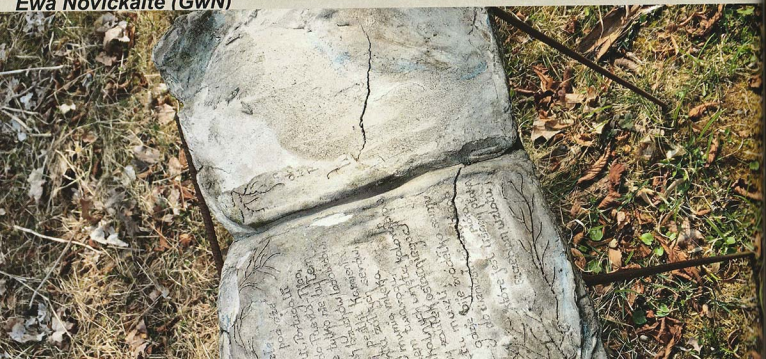
Dłonią przy dłoni, sercem przy duszy
Dał, świat nieznaną potrafi poruszyć.
Strofa za strofą słowo za słowem
Jest nam orężem, nadzieją, dowodem
Na podróż w historię, wiek dawny, miniony,
Wciąż żywe legendy, zwycięstwa tony,
Co grają do dziś po pamięci trwanie
Nic ich spokoju nie przerwie, nie złamie.
W polskiej tradycji, litewskiej kulturze
W wierszach, sonetach - literaturze
I gdy wyruszam za nimi w drogę
Wiem, że pokonam każdą przeszłość,
Wraz z Mickiewiczem i jego twórcami,
Czytałam je bowiem długimi latami,
Poznając przeszłość i dawne strony
Zasilalam polskie, poetyckie szwadrony.
Dłonią przy dłoni sercem przy duszy
Już czas by w tą samą drogę wyruszyć.
Sylvia Buwaj (III LO)

Krasnogruda

W miejscu, tuż przy granicy z Litwą, znajduje się piękna wieś Krasnogruda. To właśnie tu stoi dworek, dawniej należący do pradziadków polskiego poety Czesława Miłosza. Budząca się wiosną przyroda ożywia tok wspomnień o tej miejscowości. To właśnie w tym dworku Miłosz doznaje wielu przeżyć, które później przenikają jego twórczość. Często tu spędzał czas letnich wakacji. W dworku jest pełno gości, a samo to miejsce tętni życiem. Rzeczywistość, rozgrywająca się dokoła, natchnęła poetę twórczo, zmusiła do refleksji oraz obserwacji. Spacerując ścieżkami obok dworku, można odczuć swoistą atmosferę tego miejsca, poznać historię i zrozumieć jej wpływ na twórczość oraz styl poetycki noblisty

Ewa Novickaite (GWN)

Czesław Miłosz

DWÓR

Nie ma domu, jest park, choć stare
drzewa wycięto

I gaszczą porasta ślady dawnych ścieżek
Rozebrano świreń, biały, zamczysty,
Ze sklepami czyli piwnicami w których
stały półki na jabłka zimowe

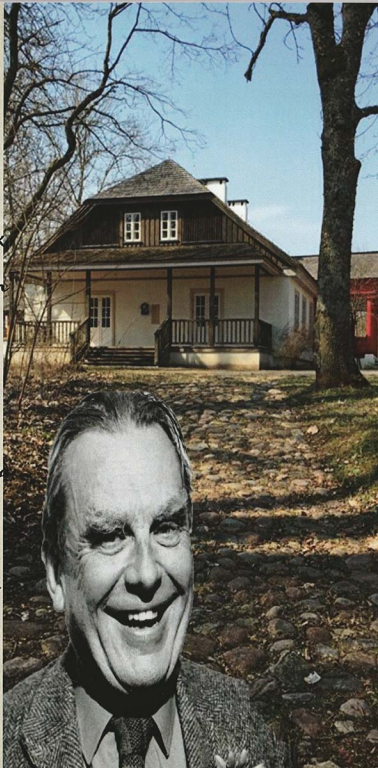
Takie jak dawniej koleiny drogi w dół
Pamiętałem gdzie skrócić ale nie
poznałem rzeki,
Tej kolor jak rdzawej samochodowej
oliwy,

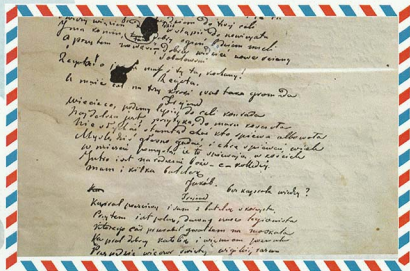
Ani szuwarów, ani lilii wodnych.
Przeminięła lipowa aleja, niegdyś droga
pszczołom

I sady, kraina os i szerszeni opitych
słodczyzą

[...] To miejsce i ja, choć daleko stąd,
Równocześnie, rok po roku, traciliśmy
liście,

Zasypywały nas śniegi, ubywało nas.
I znów razem jesteśmy, we wspólnej
starości.[...]

Je vous prie de m'excuser de ne pas vous avoir écrit plus tôt.
A propos de votre lettre, j'ai été très touché.
Régalez-vous bien, j'en suis sûr.

Je vous envoie un petit livre que vous voudrez bien lire.

Je vous prie de m'excuser de ne pas vous avoir écrit plus tôt.
A propos de votre lettre, j'ai été très touché.
Régalez-vous bien, j'en suis sûr.

Je vous envoie un petit livre que vous voudrez bien lire.

Je vous prie de m'excuser de ne pas vous avoir écrit plus tôt.
A propos de votre lettre, j'ai été très touché.
Régalez-vous bien, j'en suis sûr.

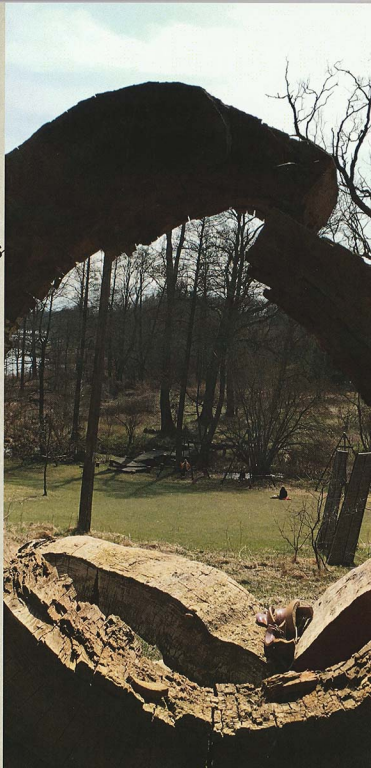
Krasnogrudo

Krasnogruda, Krasnogruda
Jakież w sobie chowasz cuda
Jakich ludzi wychowałaś
Jak natchnieniem obdarzałaś

Ścieżki, dróżki i alejka
Z Miłosza chluba wielka
Tutaj spędził lata szczęścia
Tutaj tworzył i pamiętał

Ziemie te natchnienie dała
Na wygnaniu ogrzewała
Ziemie tej niebiańska siła
Od tęsknoty ochroniła
Krasnogrudo, Krasnogrudo
Jakie jeszcze mieścisz cuda.

Elżbieta Fieklistowa (GwN)

-- Rumi G --

Przyjechaliśmy do
Krasnogrudy, do Muzeum
Czesława Miłosza.
Spotkaliśmy pieska Rumi,
Rafał nazwał go Boria.
Był bardzo dobry, lubił
się bawić. Zafascynowała
nas jego brązowa piękna
sierść. Podczas całego
pobytu nie zostawiał
dzieci, weselił i
rozśmieszał nas nieraz.
Gdy musieliśmy opuścić
granice Krasnogrudy,
bardzo tęskniliśmy, bo
zostawiliśmy naszego
pieska Rumi.

Edward Czerniawski (GwN)

Czesław Miłosz

Dzieciństwo

„Spójrz na niemiecką
mapę sztabową z czasu
pierwszej wojny:
To jest dolina Niewiaży,
samo serce Litwy.
Kto nią jechał, po obu
stronach widział białe
dwory.
Tu oto Kalnoberge,
naprzeciwko Szetejnie,
Dom, w którym się
urodziłem, wyraźnie
widoczny”
(„Rok 1911” z tomu
„Kroniki”)

- Przyjaciele

Gdy zimowe mamy dni
Nasze ciała rozgrzeją się
Przytulimy się bliźniutko
I już będzie nam ciepłutko

Kiedy lato jeszcze czeka
Nasze życie nas urzeka
Na wesołe dni i noce

Przyjdą wszystkie świata moce

Jeszcze trochę przejdzie czas
Nasze szlaki rozłączą nas
Ale przyjdzie chwila miła
I powróci do nas dawna siła

Zjednoczymy się szczęśliwi
I wesoło czas przeminie
Przypomnimy dawne lata
I będziemy razem do końca
świata

Arnold Mickiewicz (GwN)

Adam Mickiewicz Przyjaciele

"Powiedział mi - rzekł Mieszek - przysłowie niedźwiedzie:
Że prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie".

Niemenczyn

Gimnazjum w Niemenczynie

Haiku

o

Mickiewicz

Mickiewicz Mój
Poprowadziłeś mnie przez litewskie serce.
Sylvia Moczulska (III LO)

Wilno

"Przytulek i prawdziwa stolica muz"
Adam Mickiewicz

Moje miasto

Wilno - tys miasto przodków
policzone wiekami
Wciąż stoisz dumnie
Zatrzymane w czasie
Zachowane w spokoju
Wśród krętej Willi
Zielonych pagórków
Icho uśpione
Otoczone potężnymi murami
Tore jak cisi stróże
Zuwają nad Tobą
Wzwyż szacunek dla Ciebie
Nie istnieje dla ciebie granic
Nie znasz laskawości
Słachetnym swym widokiem
Zauważasz
Zauważasz myśli i serce
Zakochujesz w sobie bezlitośnie
W kolektora Wojtkiewicz (GzN)

Uczniowie o projekcie

Projekt Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" "Razem dla Edukacji" to bardzo dobrze zorganizowana inicjatywa, przede wszystkim wartościowa dla uczniów. Poszerzyła naszą wiedzę na temat słynnych postaci: Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza oraz Józefa Piłsudskiego. Umożliwiła również naszą integrację i zawiązanie przyjaźni z kolegami z Litwy.

Karol Czerwiec (III LO)

Projekt "Razem dla Edukacji" wspominać bardzo dobrze. Pomimo tego, że poznałem wielu wspaniałych ludzi z Niemenczyna, to myślę, że jako klasa bardzo się zżyliśmy. Poza wieloma wspaniałymi wspomnieniami, które wynieśliśmy z zielonej szkoły, mogliśmy również poznać "żywą" historię osób, jakże ważnych dla Polski. Udaliliśmy się śladami Mickiewicza, Miłosza oraz Piłsudskiego. Według mnie takie projekty najlepiej przybliżają nam historię naszego kraju. Do tego wyjazdu będę wracać zawsze miłymi myślami.

Oskar Hejn (III LO)

Czesław Miłosz

Lata wileńskie

„Ty silna noc. Do ciebie nie dosięga
ni płomień ust, ni chmur przejrzysty cień.
Słyszę twój głos po ciemnych snu okęgach
i świeciszą tam, jakby nadchodził dzień.”
(z tomu „Teży zimy”)

"
**Litwo,
ojczyzna moja!"**
"

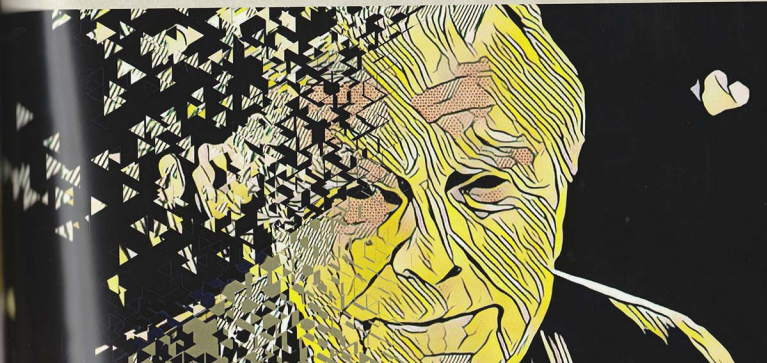
Adam Mickiewicz

W całej przeszłości i w całej przyszłości
Jedną już tylko jest kraina taka,
W której jest trochę szczęścia dla Polaka:
Kraj lat dziecinnych! On zawsze zostanie
Święty i czysty jak pierwsze kochanie,
("Pan Tadeusz")

Czesław Miłosz Miasto młodości

[...] Nie było nikogo
Z tych, którzy kiedyś chodzili tymi ulicami,
I teraz nic nie mieli oprócz jego oczu.
Potykając się, szedł i patrzył zamiast nich
Na światło, które kochali, na bzy, które znów kwitły.
(z tomu "Litwa. Po pięćdziesięciu dwóch latach")

Koniec drogi?

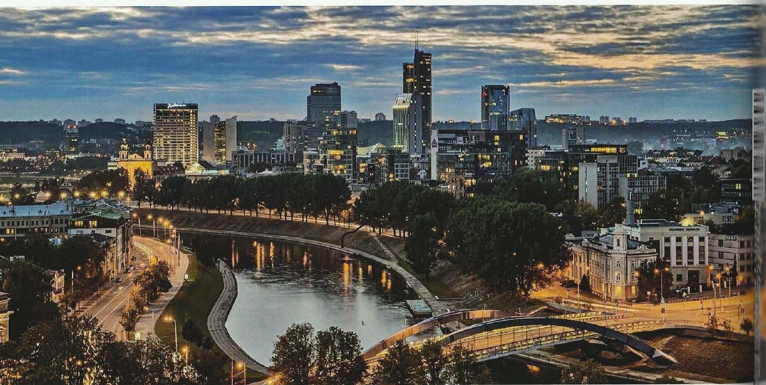
Szybko przeleciały dni spędzone wspólnie z nowymi przyjaciółmi. Ostatnie dni spędziliśmy u nas na Litwie, w Wilnie. Był to dzień pełen energii, ruchu, robienia wspólnych zdjęć, uśmiechu oraz chwil spędzonych razem. Zwiedzaliśmy piękną starówkę Wilna. Tak i nasi przyjaciele z Polski, tak i my - Polacy z Litwy czuliśmy się jak turyści w Wilnie. Czas spędzany razem bardzo szybko minął. Każdy z nas obiecał, że spotkamy się w Wilnie albo w Białymstoku

Agnieszka Walentynowicz (GzN)

Wszyscy
razem

Białystok - Krasnogruda - Niemenezyn - Wilno

10. - 14.04.2018 rok

**Razem
dla Edukacji**

**Stowarzyszenie
„Wspólnota Polska”**

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

 LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. K.K. BACZYŃSKIEGO W BIAŁYMSTOKU

kład i edycja: dr Karolina Szymborska

empik[foto]

EMP_N314274
x 76